

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Bla j, Jud. Târnava-mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

De ce nu ne putem lipsi

— Indemnuri și povețe pentru zilele de astăzi —

De Ion Agârbiceanu

protopop al Clujului și secretar al „Astreie”

În vremile de sărăcie și lipsuri de tot felul pe care le străbatem și azi, la doisprezece ani, după războiu, — și prin cari trece lumea întreagă, de multe lucruri ne putem lipsi, de unele trebuie să ne lipsim, pentru că fără de ele putem trăi, pentru a cruța și a ne ușora cheltuelile —, azi e o datorie națională să ne lipsim de multe cari ne-ar plăcea, și cu cari poate ne-am obicinuit.

De un singur lucru e neîngăduit să ne lipsim: de mijloacele cari duc la luminarea minții și la îmbogățirea cunoștințelor. Adecă de școală, de carte, de gazetă. Pentru acestea trebuie să cruțăm dela cheltueli nefolositoare, și să dăm din dragă inimă.

Dar ceace se întâmplă la noi, în vremile acestea de mari nevoi, e de multe ori cu totul din potrivă. Plugarii noștri, ca și târgoveții mai săraci, mai necăjiți, între cele dintâi lucruri de cari se lipsesc azi, sunt tocmai mijloacele de luminare a minții și de îmbogățire a cunoștințelor.

De beutură, de țuică și rachiu, de vin și bere, de țigări și tutun, pe la orașe chiar de cinematograful, rar se lasă românul nostru. Când e vorbă să-și micșoreze cheltuelile, se gândește de unde să taie; și află îndată: a avut o gazetă abonată cu o sută și ceva de lei, o taie pe aceea. N-o mai abonează. A avut obiceiul să cumpere la an două-trei cărțițele, cheltuind pe ele 10—15 lei, taie și aceasta cheltuelială. Și-a trimis regulat copiii la școală, și pentru aceasta în vreme de iarnă trebuia să cheltuească cu ciubotele ori alte încălzări ale bieților; acum i-va ținea acasă și va cruța. Dar crășma va cerceta-o cel puțin odată în săptămână; tutun va cumpăra în fiecare zi, la cinematograful va merge cel puțin odată în lună, și va cheltui de zeci de ori mai

mult decât l-ar fi ținut o gazetă, două-trei cărțițele, și umblatul copiilor la școală.

Nu e vorbă goală ce spunem aici. Avem știre dela gazetele pentru popor, și dela bibliotecile populare că din 1930 au început să scadă simțitor numărul abonaților, că se vând tot mai puține cărți pentru popor, iar în anul în care am intrat cei cari dezertează dela o datorie sfântă ca aceea de-ași lumina mintea, e tot mai mare. Ni-se plâng învățătorii sătești de cercetarea neregulată a școlii din partea copiilor de plugari. În unele sate dela mizănoaptea țării țin școala aproape numai cu copiii de evrei.

Iar pentru toate aceste rele, țărani noștri pun vina pe sărăcie. Nu mai au bani să plătească un abonament de o sută de lei, să cumpere o carte, să tălpuiească o cismă ori o opincă ruptă.

N'au bani, e adevărat.

Dar de unde sunt banii pentru tutun, țuică, rumenele la fete și neveste, săpunuri scumpe, ghetă și ciorapi ca la oraș?

Dacă omul s'ar lăsa sau ar împutina numai unele din cheltuelile nefolositoare, ca lucrurile amintite mai sus, de bună seamă i-ar rămânea pentru mijloacele de luminare a minții și îmbogățirea cunoștințelor.

Ne lucrând așa, săvârșim un greu păcat, care tot împotriva noastră se răsbună și se va răsbuna. Pentru că din năcaz și sărăcie putem eși nu numai cu schimbarea în spre bine a vremilor ci și cu priceperea noastră, cu mintea luminată și cu cunoștințele folositoare pe care ni-le putem câștiga, nu din tutun și țuică, din rumeneli și zarafeturi, ci din carte, gazetă și școală. Aceste nu trebuiesc uitate nici în vremile cele mai grele. **Și omul cuminte nu le uită.**

Moștenirea generalului Berthelot

În ședința din 4 Februarie a Senatului dl Ion Bianu, președintele Academiei Române, a citit testamentul generalului Berthelot, prin care a dăruit Academiei Române moșia cu care a fost împroprietărit în județul Hunedoara. Pe lângă aceasta a dăruit și toate mobilele și toți banii depuși la băncile din România, și anume la banca Marmorosch Blanck. Dl președinte al Academiei a spus că donația aceasta se va folosi pentru înființarea unor burse destinate studenților români cari urmează să studieze în străinătate.

Bine înțeles că Senatul a rămas foarte adânc impresionat de acest dar frumos, și tot pe atât de adânc impresionată va rămânea întreagă țara.

Cine nu l-a iubit pe acest mare general, care și-a vărsat întreg sufletul său viteaz, bun și nobil în armata română, care a fost adevărat tată și frate al ofițerilor și al soldaților? Neamul românesc i-a dăruit o frumoasă moșie drept recunoștință veșnică, nu ca să-l răsplătească, ci ca să-l aibă cât mai mult la noi în țară. Dar generalul nobil la suflet, văzându-se pe patul morții, știind că nu va mai putea vedea acest frumos și bogat pământ, și-a dăruit sufletul său neamului nostru și a făcut acest dar frumos Academiei.

Neamul românesc nu-l va uita niciodată pe generalul Berthelot și nu-l va uita mai ales istoria, care singură va și putea arăta marea inimă a acestui soldat viteaz. În veci amintirea lui!

Sovietele fac demonstrații contra României.

După cum anunță zările cele mari, conducerea Sovietului rusesc, a făcut în zilele aceste o demonstrație mare contra României. S'a ținut anume la Tiraspol o mare adunare sovietică, la care au luat parte peste 2000 voluntari îmbrăcați gata de războiu. Veronovici, președintele „Republicii autonome moldovenești” a ținut o cuvântare, în care a declarat că Rusia n'a uitat de Basarabia și va face tot ce s'a putea ca să o alipească din nou la Rusia.

Alungat de al săi. Toader D. Hostiuc din com. Spotești, fiind bătrân și neputincios, a fost alungat de nevestă și copii de acasă. Omul, fiind scos în drum, a început a cerși câte o bucată de pâine dela oamenii miloși. Cerșind și umblând din sat în sat bătrânul a fost prins de iarnă pe drum. Ajungând în apropierea Mănăstirii sf. Ioan, s'a ocrotit omul într'o odăle nelocuită a acelei mănăstiri. Dela un timp el a fost găsit mort. Doctorii au constatat că moartea i-a provenit din foame și frig.

Durerea în Vechiul Testament

Un singur popor se deosebia, înainte de venirea Domnului, de toate celelalte, nu numai prin credință și viață, ci și în ce privește vederile pe cari le avea despre suferință. Am văzut rătăcirile grozave ale celorlalte popoare în ce privește durerea. Cu totul altele sunt părerile poporului evreesc, depuse în cărțile Vechiului Testament. O rază de nouă lumină întrezărim în ele, care deși nu luminează deplin această mare problemă, oel puțin însă ni-o apropiază și ne-o învederează cu totul din alt punct de vedere. Aflăm aici înainte de toate o credință vie într'un Dumnezeu și în pronia cerească, o credință puternică și neșovăitoare, care nu dă loc întâmplării, și care susține că durerea este urmarea păcatului, o poamă amară de pe pomul răului.

Bine înțeles că prin aceasta greaua problemă a durerii încă nu este deslegată, dimpotrivă este încă mai ascuțită și mai grea. Pentru că cea dintâi întrebare, pe care și-a pus-o poporul evreesc, a fost, că pentru ce le merge celor răi de multe ori mult mai bine decât celor buni, și pentru ce acești din urmă sunt meniți uneori să supoarte cu mult mai grozav jugul amar al durerii decât cei dintâi? Și această durere a poporului evreesc se pare că devine din zi în zi tot mai mare și mai arzătoare, mai ales văzându-se acest popor atât de neîndreptățit, cu toate că el singur a păstrat credința într'un singur Dumnezeu nestirbită, dela începutul lumii și până la venirea Mântuitorului. Aceste

simțeminte ale poporului evreesc le și arată, în nenumărate rânduri, marele lor poet și rege David, care iată cum se plânge împotriva aceasta în minunații săi psalmi: »Că s'a stins întru durere viața mea și anii mei în suspinuri; slăbit-a întru sărăcie virtutea mea, și oasele mele s'au turburat. Despre toți vrășmașii mei m'am făcut ocară, și vecinilor mei foarte, și frică cunoscuților mei. Ceice mă vedeau, afară au fugit dela mine, uitat am fost ca un mort dela inimă, făcutu-m'am ca un vas pierdut. Că am auzit ocara multora din ceice locuesc împrejur, când se adună ei împreună asupra mea, ca să ia sufletul meu s'au sfătuit« (Psalm 30, 10—13) Ori: »Pândi-va păcătosul pe cel drept și va scrâșni asupra lui cu dinții săi. Iară Domnul va batjocori pe el, că mai înainte vede că va veni ziua lui« (Psalm 36, 12—13). Aceeș tânguire o aflăm și în psalmii 43, 10—26; 68; 72, 12—14; 119, 5; 138, 19. Și mai bine se vede aceasta din Cartea Înțelepciunii lui Solomon, cap 2, stih 10 până la 20.

Să nu ne mirăm deci că în cărțile sfinte ale Vechiului Testament aflăm atâtea plângeri împotriva durerii, care de atâtea ori îi cuprinde pe oamenii cei mai de omenie, cruțându-i pe cei ticăloși și necredincioși. Psalmii 11, 12, 13, 35, 36, sunt tot atâtea plângeri grozave împotriva acestei nepotriviri ciudate. Ori nu e una dintre cele mai grozave plângeri psalmul 12: »Până când, Doamne, mă vei uita până în sfârșit? Până când întorci fața ta de către mine? Până când voi pune sfatul în sufletul meu: dureri în inima mea, ziua și noaptea? Până când se va înălța vrăjmașul asupra mea?« și așa mai departe. Aceleași simțeminte le aflăm și în cap. 2 al Ecclesiastului.

Nicăiri nu se găsește mai mult discutată problema durerii, ca în minunata carte a lui Iov, în care se află depusă întreagă înțelepciunea durerii din Vechiul Testament, căci Iov este nu numai tipul și reprezentantul Izrealiteanului suferitor și plin de durere, ci și a întregii omeniri

îndurerate. Abia la Iov întrezărim în sfârșit o rază nouă, o lumină nebănuită încă, cum adevărat se ridică Iov din durerile și suferințele sale tot mai sus și mai sus, spre o nouă părere despre durere. Și anume că durerea nu este numai o pedeapsă a păcatului; că durerea nu numai îl pedepsește pe cel rău și curăță și crește pe om; că durerea este o dovadă că Dumnezeu ne iubeste, este o încercare trimisă de Dumnezeu pentru păstrarea și desăvârșirea credinței pe care trebuie să o avem în Dumnezeu.

Dară oricât de sus s'a înălțat Iov prin durere, ochiul său tot nu poate străbate negura deasă și groasă a durerii. Credința sa într-o dreptate și răsplată care trebuie să vină cândva, rămâne totuși, mai mult ori mai puțin, restrânsă la lumea aceasta. Nu că n'ar fi crezut în viața de dincolo de mormânt, ci pentru marea groază pe care o avea nu numai el, ci împreună cu el, toți dreptii Vechiului Testament de la viața de dincolo de mormânt, care nu le era de loc lămurită, cum ne este nouă astăzi. Bine știau adevăratii dreptii Vechiului Testament că la fericire veșnică nici așa nu pot ajunge, fiind porțile raiului ferecate și fiindcă încă nu venise Răscumpărătorul mult așteptat, care avea să deschidă aceste porți ferecate: »Ridicați boieri porțile voastre, și vă ridicați, porțile cele de veci și va intra împăratul măririi«, aceasta era cererea și așteptarea lor zădarnică, numai că acel Domn tare și puternic, Domnul cel puternic în războiu, Domnul puterilor, cel împărat al măririi încă nu venise.

Știau dreptii Vechiului Testament că va veni odată acel Răscumpărător și Mântuitor, nu știau însă când, cum și unde. De aceea întreagă această sbuciumare și nesiguranță s'ar putea asemăna cu o dubie în întunec, cu un strigăt din cer în ce mai puternic după, lumină după tot mai multă lumină.

Părintele IULIU

Foia „UNIRII POPORULUI”

Vestitorii primăverii

*Dintr'alte țări, de soare pline,
Pe unde-ați fost și voi strătne,
Veniți dragi păsări, înapoi
Veniți cu bine!*

*De frunze și de cântec goi,
Plâng codrii cei lipsiți de voi.*

*În zarea cea de veci albastră
Nu v'a prins dragostea sihastră
De cea ce-ați lăsat? Nu v'a fost dor
De țara noastră?*

*N'ați plâns văzând cum trece'n sbor
Spre Miază noapte nor de nor?*

*Voi ați cântat cu glas fierbinte
Naturii calde imnuri sfinte
Ori doine dragi, când v'ați adus
De noi aminte!*

*Străbunilor, voi nu le-ați spus,
Că doine ca a noastre nu-s?*

*Și acum veniți cu drag în țară!
Voi vedeți câmpia țară!*

Și cuiburile voastre'n crâng

E vară, vară!

*Aș vrea la suflet să vă strâng,
Să râd de fericit, să plâng!*

*Cu voi vin florile'n câmpie
Și nopțile cu poezie
Și vânturi line, calde ploi și veselie.
Voi toate le luați cu voi
Și iar le-aduceți înapoi.*

Gh. Coșbuc.

Schimbările în rău

D: Ion Agârbiceanu

Intr'o zi de toamnă târzie mă cercetă o femeie, cunoscută, o țărăncă, dintr'un sat din apropiere. N'o mai văzusem de vr'o trei, patru ani și abia o recunoscu.

— Văd că mă cunoști greu, părinte, zise ea oftând, după ce-mi spuse numele satului și a uliții în care își avea gospodăria, precum și numele bărbatului. »Nu-i mirare că nu mă cunoști. M'am schimbat tare, am îmbătrânit greu».

— Nu — răspund eu, anii sunt de vină de când nu am mai fost pe la DVoastră prin sat. Vor fi trei ori patru.

— Nu sunt decât doi și jumătate, părinte, dar pentru mine vremea asta e cât un veac. Zilele de năcaz și suferință trec greu.

— Ai fost bolnavă, ori ai avut pe cineva beteag în casă?

Femeea oftă:

— Ba din partea sănătății nu ne puteam plânge, că Dumnezeu tot bun a rămas și nu cinstește, numai oamenii s'au, stricat părinte!

— Se vor fi stricat ei, dar nu toți: crede că pe badea Ion, bărbatul dumnitale, nimic nu-l va fi putut abate dela calea cea dreaptă. Îl știu și îl cunosc. E om cu scaun la cap, apoi numai e un tinăr neisprăvit ci om cu toată legea. Va fi având acum treizeci de ani.

— Are, dai zise femeia cu tristeță.

— De alta parte copiii nu ți-au ajuns vârsta, când nu-i mai poți stăpâni cu vorba ori cu joarda.

— Da pe bărbatul meu l-ai văzut în cești doi ani și jumătate?

Mă gândii și nu-mi aduseci aminte să fi văzut.

— Mare mirare, suspină nevasta, el vine adeseori la oraș.

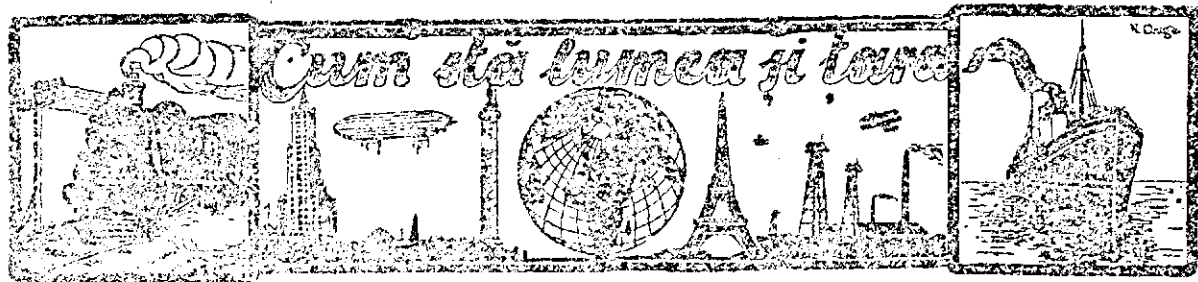
— Nu l-am văzut.

— La toate adunările vine.

— La ce adunări?

— D'apoi la acele, unde-i tot chiaz domni, unde vin cu steaguri și unde se fac cuvântări. Zice că fac asta, cum îi zice, politică, de se bat cu partidurile de se mbăta oamenii și și spargă capetele.

— Aha! zic eu luminat acum, badea Ion a intrat dar în politică și vine la adunări.

Ce mai e nou în politică

Domnul ministru Popovici a plecat la Paris — Vești despre încheierea împrumutului — Ce mai fac partidele — Svonuri despre o schimbare de guvern

În toate părțile din lume este criză mare, adică trudă și necaz din pricina lipsurilor de tot felul. N'au oamenii bani, n'au nici țările. E scumpete mare și nu este nici de lucru. Se închid fabricile rând pe rând și se dau băncile peste cap. Se tânguiește lumea toată de greutate și de poveri. Nici americanii cei vestiți, cari în cursul războiului se încaseră în unsoare cum se zice, nu se laudă mai bine. Ba la ei e chiar mai rău decât oriunde. Milioane de lucrători au rămas pe drumuri. N'au o bucată de pâine și s'ar întoarce bucuroși în Olcontreu (așa numesc Americanii Europa) dar n'au bani de drum.

Avem și noi Români dureri destule, însă față de alții noi totuși stăm mai bine. Noi cel puțin nu flămânzim și nu umblăm goi și trentăroși.

Ca să ne mergă însă și mai ușor, adică să ajungă mai ales plugarii noștri să mai scape de ceea ce datorii de pe la bănci, guvernul își bate capul să mai facă un împrumut în Franța, cu care să ușureze nevoile statului și soarta țăranilor prin înființarea așa numitului „credit agricol”. În acest scop d. ministru Mihai Popovici se află de vre-o zece zile la Paris, unde caută să capete bani.

Și se spune că silințele sale sunt în bun făgaș. Bancherii francezi se arată aplicați să ne mai deie bani, cari dacă vor veni, toată țara va trebui să simtă un pic de ușurare. Să nădăjduim celea bune!

Gazetele celea mari dela București de-o vreme încoace răspândesc svonuri despre o schimbare de guvern. Spun ele, că schimbarea de guvern ar fi în legătură cu greutățile și lipsurile prin cari trecem și că Maiestatea Sa Regele ar dori oameni cu mână mai tare la cârmă.

Svonurile de mai sus nu sunt însă întărite de cei chemați și ele, deocamdată, n'au mai mult preț decât șoptele de prin șezători. Vorba e: dacă ar fi să plece d. Mironescu, cine să-i ea locul? Care partid din opoziție?

Liberalii d-lui Duca? Păi se spune că liberalii ei înșiși nu ar dori să se bage la o povară atât de mare, ce i-ar aștepta astăzi la putere. De altă parte, liberalii cică nici n'ar putea să capete guvernul fiindcă n'au țara cu dânsii. Ei sunt împărțiți în două tabere, ceace i-a făcut ca la alegerile parțiale din

— Și mai vine mereu și pe la domni cari i-au ales pe unii poruncitori în sat peste alții. Tot mereu zice că au de lucru, și bate calea mînzului aproape în toată săptămîna. Zice că am de vorbit!

— Vor avea, nevastă, că politica-i lucru încurcat și tot mereu trebuie să-l descurce. — Eu nu l-am văzut, că nu mă duc pe la adunări.

— Om cuminte dumneata dacă, nu te duci. L-ai cunoscut pe bărbatul meu, acum să-l vezi nu l-ai mai cunoaște. L-ai știut om așezat și harnic, care-și vedea liniștit și cu curaj de trebile gospodăriei și ale câmpului. Nu era bățios, nu se certa, nu se bătea prin sat. Da acum, de când a intrat la domni în politică, s'a schimbat de tot. Dacă n'aș avea eu grije de copii și de moșie, din partea lui azi am putea umbla la cerșit. Că de dimineața își iese bățul și pleacă prin sat. Zice că are să pue la cale oameni. Nu se mai sfârșesc alegerile, și mai știu eu ce. Bea pe nemăncate și se'mbată. I sare repede țandăra și se iese la băți cu alte partiduri. Se ieau de grumazi și-și sparg capetele.

— D'apoi aduce și ceva câștig la casă dacă umblă toată ziua?

Femeia își legănă cu tristeță capul:

— Ce câștig, părinte? Că cine nu muncește de unde să câștige? Se tot laudă că-i vor da partidurile bani, ori îl va pune primar, dar până acum l-au purtat cu vorba. Ori, știu eu, poate când vine la oraș să mai capete

câte ceva, ca țigani, ca cerșetorii. Da acasă nu aduce nimic. Nici să nu aducă, că așa bani nu-mi trebuie.

Dar iată pentru ce am venit eu azi la Dumneata.

Te rugăm, și eu și el, să ne pui un avocat de cinste și cu nume mare, că am dat de grea primejdie.

Ce primejdie?

Femeia începu să plângă cu hohote.

— D'apoi au fost Dumineca trecută iar la o blestemată de aceea adunare. I-au dus cu motoarele. Și pe drum, la întorcere, cum erau și beți, într-un sat le-au eșit în drum partiduri potrivnice și le-au oprit motoarele. S'a făcut bătăe mare. Usul din sat a rămas mort pe loc. Între cei cari au izbit, s'a adevărit a fi fost și bățul meu. Acum i frică să nu-l mănec Gheria. Și mi-se joară că se lasă de partiduri și adunări. De-aceea am venit și eu la Dumneata.

Am îndrumat-o la un avocat bun și cu nume. De atunci nu știu dacă românul s'a învățat minte pe toată viața, ori ba.

Rușii trimit aur la Berlin. Zilele trecute a sosit la Berlin un transport de aur din Rusia sovietică. Tot aurul transportat are greutate de 8000 kgr. și valorează optsute cinciseci mii Lei. Aurul a fost trimis într'un vagon special și însoțit de un număr de funcționari ai băncii de stat din Moscova.

săptămânile trecute să se arete desbi-nați și răvășiți.

Ar mai putea fi vorba de Averescani. Însă Averescanii încă s'au dovedit prea puțin pentru a putea cere guvernul și d. mareșal Averescu a și plecat în Italia să-și facă cura (lecuirea) obișnuită în fiecare primăvară.

Celelalte partide din opoziție sunt mărunte și fără putere pe țară, așa că de ele nici vorbă nu poate fi.

Gazetele dela București vorbesc însă de un guvern înafară de partide în frunte cu d. mareșal Prezan. Acesta ar fi adică un fel de guvern de generali. Dar un asemenea guvern cică nu este dorit de nici unul dintre partide, cari, dacă ar fi vorba de așa ceva, și-ar da toate mâna, ca să-l zădărnicească.

Față cu svonurile de mai sus, d. primministru Mironescu a declarat de curând unui fruntaș al partidului dela putere, că guvernul de azi are toată încrederea Maiestății Sale și că nici vorbă nu poate fi de-o apropiată schimbare de guvern. În cazul cel mai rău cică va veni acasă d. Maniu și se va vedea atunci cum se vor întocmi lucrurile în politica din lăuntru a țării noastre.

Dela bal mascat la Insula leproșilor. O tânără fată s'a dus la un bal mascat (deghizat) din Berlin. Ca să mergi însă la asemenea baluri trebuie să te îmbraci cu totul altfel de cum te știe lumea, să-ți acoperi fața, ca în felul acesta să fii necunoscut. E și aceasta o plăcere a anumitor oameni, să-ți petreci cu persoane, pe cari nu le știi cine sunt. Cum însă nu pot toți să-și facă pentru fiecare bal un costum special, de regulă îmbrăcămintea se închiriaza dela anumite prăvălii. Tânăra fată dela Berlin și-a împrumutat și ea costumul dela o prăvălie. Toată noaptea a jucat și și-a petrecut bine. Dimineața însă observă că are un fel de roșeață cu răni pe pielea de pe trup. Fata merse la doctor să-i dea ceva contra acelei boli. Doctorul când o văzu, rămase înlemnit; telefonă la părinții fetei, și la un post de avioane. Fata fu pusă într'un avion și trimisă direct într'o insulă așa numită a leproșilor. Adecă ce se întâmplase? Hainele închiriate de fată au fost îmbrăcate înainte de un om lepros și boala rămasă în haine a atacat îndată trupul fraged al fetei. Se știe că lepra este una din bolile cele mai grele, care nu se poate vindeca. Iată ce înseamnă să îmbraci haine pe cari le-au îmbrăcat și alții!

Englezu-i sânge rece. De bună seamă cetitorii noștri au auzit de sângele rece al englezului, adecă de faptul că englezul nu-și pierde răbdarea în orice împrejurări, chiar când acestea sunt foarte periculoase. Nu demult s'a întâmplat că în satul Kemtown din Anglia, s'a aprins un cinematograf. Desigur așteptați să spun că englezii au sbughito afară, unul peste altul cum au putut. Dar n'au făcut așa. Au ieșit oparte din ei în rânduri frumoase de câte doi, iar altă parte a rămas în lăuntru să privească de-acolo lucrările pompierilor cari s'au apucat de stingerea focului. Din aceasta întâmplare se vede și mai mult cât de adevărată este vorba că sângele englezului e rece.

Iubiți cititori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foaie!

Ce lume-i prin Rusia

Vești proaspete din țara Bolșevicilor — Și oamenii și vitele trăiesc mai rău ca în iad — În țara noastră e rai față de Rusia

Iată ce scrie gazeta „Cuvânt Moldovenesc” din Chișinău despre stările din Rusia:

Refugiații veniți de curând din Rusia ne aduc vești grele despre suferințele fără seamăn ale norodului.

Cârmuirea bolșevică a strâns dela gospodari (kulaci) toate vitele și le-a pus la colectiv. Dar nimeni nu îngrijește de biete vite, cari au slăbit așa de tare că sunt numai piele și os. Și neavând colectivul cu ce le hrăni, le-au dat drumul. Și biete vite umblă fără stăpân, fără hrană. Sunt pline câmpurile, pădurile și satele cu astfel de vite nenorocite și rătăcitoare. Nimeni nu are nutreț pentru ele. Și se prăpădesc. Până și vitele au ajuns să blasteme pe bolșevici.

— Bolșevicii pedepsesc pe țărani gospodari (kulaci) cu Siberia, fiindcă aceștia nu se dau cu cârmuirea bolșevică. Incepând dela râul Volga încolo în Siberia, pe lângă drumul de fer la dreapta și la stânga, pe o întindere de vre-o 10 vârste, se găesc așa vre-o douăzeci și patru milioane de țărani și muncitori, scoși din toată Rusia. Aceștia sunt siliți să muncească pe degeaba, fără haine, fără mâncare, fără adapost. Sunt și femei și copii. Și mor oamenii ca muștele. În două săptămâni au murit în aceste lagăre siberiene zece mii copii și două milioane de deportați.

— Hrana ce o capătă pe zi fiecare locuitor din Rusia — din cei cari nu sunt alături de bolșevici — este o jumătate funt (200 grame) pâine amestecată cu nisip (pisoc) și o lingură și jumătate de zeamă chioară, care nu e nici zeamă și nici lături pentru câini. Țăranilor cari n'au intrat încă în colectiv sau nu au fost încă deportați în Siberia, le lasă din cereale, numai atât cât trebuie ca să nu moară de foame. Astfel unei familii cu zece copii (adecă 12 suflete) le-au lăsat pe un an întreg numai cinci puduri secară (boabe) și cincizeci puduri porumb-ciucălâi. Acum au strâns dela toți cele din urmă gaini. În târguri și orașe nu se găsește nimic de vânzare. Doi refugiați au umblat o zi întreagă prin Moscova să găsească de cumpărat o bucată de pâine. Și n'au găsit, dar nici n'au văzut undeva pâine.

— Refugiații fugiți în Basarabia, au fost să vadă piața Chișinăului. Și au rămas ca trăzniți când au văzut bunătațile de hrană de tot felul ce se află de vânzare. S'au minunat de ieftinătatea lor și și-au făcut cruce de mulțumire că au ajuns să mai poată vedea așa ceva, ce în Rusia n'au văzut de 12 ani.

— Tot omul prost e și hâtru, se ține învățat și știutor. Așa și bolșevicii. Ei aveau de gând, adecă, să îngrășe în primăvară vitele ce vor mai scăpa din iarnă. Au auzit ei ceva despre conservarea nutrețului verde. Și au adunat de prin toate ogoarele oamenilor, frunzele de varză, și de alte verdețuri, și

le-au pus în niște gropi mari și adânci, le-au acoperit apoi cu pământ. Ei credeau că până în primăvară verdețurile acestea se vor preface într'un nutreț strașnic. Dar n'au trecut nici câteva săptămâni, că pământul pus peste aceste gropi cu verdețuri, s'a lăsat, s'a afundat, fiindcă, neștiind cum se pregătește din verzături un nutreț murat, acestea au putrezit. Acum din aceste gropi iese o putoare așa de mare că oamenii în multe locuri sunt siliți a fugi din sat, din pricina putoarei. Și doar e iarnă și totuși nu poți trăi în așa aer imputit. Ce putoare bolșevică va eși la vară din acele gropi când aerul se va încălzi!

Așa aratăraiul bolșevic din Rusia de azi.

Ingeri în trup

Ce scrie un profesor evreu despre călugărițele apusene

Suntem dedați ca jidanii să scrie urit despre tot ce este creștinesc, bătându-și joc de tot ceace avem sfânt. Iată în sfârșit și o excepțiune. Profesorul dr. Eduard Engel, autorul mai multor cărți de mare valoare literară, scrie acuma o carte cu titlul: „Oameni și lucruri”, apărută în editura Köhler și Amelung din Berlin, în care se află un capitol minunat, care ne interesează și pe noi românii uniți mai de aproape, de când ne-a dăruit Dumnezeu călugărițele pe cari le avem și cari și în cei zece ani de existență de până acuma au făcut atâta bine neamului și țării noastre, și, cu ajutorul lui Dumnezeu, vor face tot mai mult și de aici înainte.

Acest profesor evreu și necredincios a avut adecă nenorocul de soția sa și-a lovit un genunchi de așa, încât i-a crepat osul, și a trebuit s'o ducă la spitalul cel mai apropiat, care era din întâmplare un spital catolic, unde pe bolnavii îi îngrijesc călugărițele. Cinci săptămâni a stat soția profesorului în acest spital, până ce în sfârșit a putut eși vindecată deplin. În toată vremea aceasta, spune profesorul, au încunjurat-o, cu cea mai mare dragoste, călugărițele catolice, acești ingeri în trup, acești oameni cu adevărat cerești, pândindu-i până și răsufierea. Nu știu de ce obârșie sunt ele, în ce privește însă finețea, drăgălășenia și delicatetea ar putea să-și aibă obârșia din familii de regi, ori cel puțin de principii, spune profesorul.

Oricine a avut de a face vreodată cu aceste ființe suprapământesti, a rămas încântat de ele, eu însă, care le-am urmărit tot pasul, în cele cinci săptămâni de boală ale soției mele, le cunosc și mai bine. Și dacă îmi descriu aici aceste simțăminte ale mele, nu o fac ca să le laud, ele doară n'au lipsă de laudă și de mărime pământescă, ci din bucuria și fericirea că în sfârșit am dat, în lumea aceasta ticăloasă, de astfel de ființe.

Noi oamenii ce căutăm altceva pe acest pământ, decât plăceri și iar plăceri, și încă de cele pământesti? Ei bine, aceste ființe supraomenești, aceste mirese ale cerului, nu umblă după astfel de plăceri. Ele mai trăiesc încă pe pământ, lucrează de dimineața până noaptea și chiar nopți întregi, pentru oameni pământeni, ca aceștia să devină iarăși în stare

de a gusta plăcerile pământului, ele însă nu cunoșc decât o singură plăcere: de a se jertfi pentru alții și de a putea vedea cândva pe Dumnezeu. Când soția mea a întrebât pe ea astfel de ființă, care este țanta ei, i-a răspuns simplu și fericită. „De a vedea pe Dumnezeu”

Ele nu pot să aibă nici o avere, n'au voie să primcască nimica, nici barămi o floare sau un buchet de flori. Eu nici odată nu mergeam la spital, fără să le duc o floare, ele însă le împărțeau numai decât între bolnavii ori le așezau pe coridoare, ca să facă cu ele plăcere bolnavilor, ori apoi își împodobeau cu ele capela; nici una nu și-a reținut, nici odată, nici o singură floare. Odată, după însănătoșirea soției mele, ele mi-au făcut deosebita plăcere de a-mi cerceta grădina mea de flori, și cu câtă fericire mi-au mulțumit pentru florile frumoase cu cari și-au putut împodobi capela. N'au voit să primească nimic nici un pahar de apă, așa că am rămas în sfârșit eu însumi uimit că au primit cel puțin să șadă pentru câteva clipite.

Cum mângâie ele pe bolnavii! Ce frumoșe le vorbesc, și cu câtă siguranță, despre o viață viitoare, în care nu va mai fi suferință, nici întristare, nici suspinare, ci o dulce și veșnică fericire, așa că și bolnavul cel mai necredincios începe a se gândi serios la o viață viitoare. Cine ar și îndrăzni să tragă la îndoială spusele acestor ființe cerești!

Și nici urmă de siluire a cuiva ca să treacă la religia lor. Se poate întâmpla că vreun bolnav de altă credință dintre cei îngrijiți de ele să treacă la religia catolică, vi asigur însă că aceasta n'a făcut-o îndemnat de vre-o călugăriță, nu, Doamne ferește, că mult îndemnat de viața lor îngerească, de frumusețea lor sufletească.

Și apoi ce serviciu greu și înjositor mi fac aceste ființe cerești! Te mări, cum nu ameteșc, cum nu se îmbolnăvesc. Soția mea le-a întrebat odată, dacă nu le este grea? O călugăriță i-a răspuns: „Bunul meu Isus a avut de a face cu lucruri mult mai grețose decât noi, cu păcatele noastre, și nu numai că nu s'a grețelit, dar a venit anume din ceriuri ca să ne curățească de ele. Ce sună aceste râni și putori, pe lângă putorile pe catului!”

Și aceste ființe curate, se spovedesc mereu. Ce pot oare ele spovedi! Ar fi o crimă să le întrebi. Poate că vreuna s'o fi bucurat vreodată de vre-o rază frumoasă de soare, ori de vre-o floare, s'o fi bucurat, zic, pentru sine nu pentru Hristos. Ori că s'o fi scandalizat de vreun bolnav fără pic de răbdare și obraznic? Căci sunt bolnavi, de cari poate că s'ar scandaliza până și ingerii Domnului, dacă ar trebui să-i îngrijească ei!

Cât de pământeni suntem noi oamenii, și cât de cerești sunt aceste ființe! —

Iată ce spune acest profesor jidan de mare renume, despre călugărițele noastre! Ce de fericiti trebuie să fie deci bolnavii, pe cari îi îngrijesc călugărițele noastre în sanatoarele din Aiud, Geoagiu de jos și Craiova! Și bine ar fi, dacă la toate spitalele îngrijitoare de bolnavi n'ar fi decât numai călugărițe!

I.

A murit de bucurie. Un om, care luase parte la cursele (alergările) din Hamburg (Germania), a câștigat, fără să se prea aștepte 3000 de mărci (în banii noștri peste un milion Lei). Auzind despre marele câștig, omul care de altfel era cam sărac, s'a bucurat atât de mult încât a murit de bucurie.

Intâmplări din toată lumea

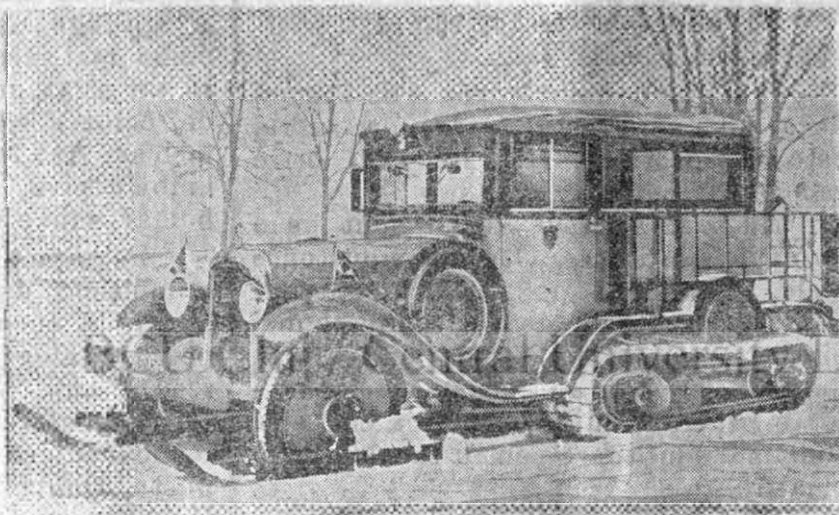
Un aeroplan interesant

Un american a făcut un nou fel de aeroplan, cu care se vor putea scobori sburătorii cu mult mai ușor decât până acum. Acest aeroplan se coboară oblu în jos, cu partea dinainte spre pământ, și nu ca până acum, plutind asemenea unei păsări. Și oamenii învățați spun că în forma aceasta coborîrea este mult mai ușoară, și că acest fel de aeroplane este viitorul.

Posta pe dealuri

Chipul acesta arată un automobil cu roțile ferecate în lanțuri, ca să nu alunecă pe deal în jos. Acest automobil duce posta iarna ca cu o sanie pe muntele Tauern (1738 metri) și pe muntele St. Christoph (1802 metri) din Austria. Pe drumurile noastre stricte azi-măine vor trebui să umble astfel de automobile, că celelalte nu mai pot umbla.

Un înspăimântător cutremur de pământ

În zilele de trei și patru ale acestei luni a izbucnit în Noua Zeelandă, aparținătoare Angliei, un cutremur de pământ ca și care de zeci de ani nu s'a mai pomenit. Cutremurul a avut mai mare putere între orașele Napier și Hapier, pe care le-a distrus aproape în întregime. Toate clădirile mari au fost răsturnate, ba în unele părți, așezându-se pământul, apa a năvălit peste străzi întregi. Cum cutremurul s'a întâmplat dimineața la ora 5, oamenii au fost prinși în case. Din această cauză câteva sute de inși au murit, iar câteva mii sunt răniți. Orașul Napier este port de mare. Erau deci acolo tot felul de magazine cari conțineau materiale explozibile ori ușor arzătoare cum e petrolul, benzina ș. a. Din cauza acestora deodată cu cutremurul s'au produs și multe focuri, cari întinzându-se au prefăcut în cenușe o mare parte din oraș. Catedrala de curând construită a fost nimicită. Din cauza dărâmării locuințelor au rămas pe drumuri peste 30.000 de oameni. Ceeace produce spaimă și mai mare, în sufletele celor rămași încă în viață, este faptul că din crepăturile pământului țâșnesc izvoare de apă fierbinte. Guvernul englez a votat o sumă de bani pentru ajutorarea celor rămași în drum. Chipul nostru înfățișează orașul Napier, care a suferit mai mult de cutremur.

Doi canonici noul la Blaj. Sâmbătă în 7 Februarie s'a făcut alegere de canonici la Blaj. În locul fostului canonic Dr. Alexandru Rusu, astăzi episcopul Maramureșului, și a fiertatului Dr. Iuliu Florian, au fost aleși de canonici: pâr. Victor Pop, preot în Boianul Bucovinei, și pâr. profesor dela Academia teologică Dr. Augustin Tătar. Noii canonici vor fi introduși nu peste mult în scaunele lor. Gratulăm din toată inima!

O biserică veche care se cufundă. La Cotnari jud. Iași, a fost zidită cu câteva sute de ani înainte o biserică protestantă. În timpurile din urmă biserica a rămas fără credincioși. Toată grija ce i-se purta era faptul că oamenii din partea locului, trecând prin apropierea ei, o vedeau că stă în picioare. Mare a fost însă mirarea oamenilor, când într'o bună zi biserica nu se mai vedea. Singur doar turnul mai arăta că acolo e biserică. Ce s'a întâmplat? Biserica fusese zidită în marginea unui râuleț. Apele au tot săpat pământul de desubt și într'o bună noapte biserica s'a cufundat întreagă în pământ. De mirat este faptul că biserica, deși s'a cufundat, a rămas întreagă.

Tifosul amenință în jud. Mureș. Deodată cu începutul lunii acesteia bolnavii de tifos din comuna Stânceni, jud. Mureș, începură a se înmulți. Ba boala a trecut încă și în satele învecinate: Gudea, Zebrac și Ilien. Prim medicul județean dl dr. Popovici, fiind înștiințat de acest lucru, a ieșit îndată la fața locului. În comuna Stânceni a făcut un fel de spital, unde a adunat pe toți cei bolnavi, iar pe cei sănătoși i-a injectat cu un medicament contra tifosului. Datorită măsurilor luate la timp, se crede că pericolul va trece fără a produce multe morți.

414 km. pe oră cu automobilul. În anii de după războiu oamenii sunt din ce în ce mai dornici de isprăvi mari. Rari sunt aceia cari urmăresc să facă vitejii în alte laturi ale vieții decât cu mașinile. Cu dreptul se spune că viața europeană din vremile noastre este strâns legată cu fierul (mașinile). Isprava mai nouă în mașini e a englezului Malcolm Campbell, care cu un automobil cu totul nou a reușit să fugă într'un ceas drumul grozav de lung de 414 km. Prin aceasta și-a câștigat titlul de cel mai mare alergător cu automobilul din lume.

Ministerul agriculturii și domeniilor publică: Către agricultori și negustorii de cereale din țară. Dați tot sprijinul vostru pentru cercetarea rânduită prin autoritățile comunale de către Ministerul agriculturii în vederea stabilirii cantităților de cereale din țară. Prin această cercetare statul nu urmărește nici un alt scop, decât acela de a avea la îndemână socoteli exacte pe temeiul cărora să poată discuta cu Comitetul Societății Națiunilor dela Geneva eventuala plasare în străinătate a tuturor prisosurilor de cereale.

28 de rebeli turci spânzurați. În Menemen, localitate din Turcia, s'a făcut mai zilele trecute o mică rebeliune cu care ocazie poliția a arestat pe 28 de inși dintre cei răsculați. Întrucât rebelii aveau de gând să schimbe conducerea țării și să bolșevizeze

poporul, autoritățile i-au condamnat la spânzurătoare. Ei au fost spânzurați dimineața la orele 2 și jumătate, în diferite margini ale orașului. Unul dintre cei 28 a și reușit însă să fugă prin mulțime.

Descoperirea unui oraș vechiu.

Din Ierusalim se anunță că arheologii dela Universitatea din Palestina au descoperit în apropierea Ierusalimului urmele unui oraș vechiu. Până acum s'au desgropat din pământ câteva turnuri și ziduri cari s'au păstrat foarte bine. După lucrurile și statuile aflate, se crede a fi un oraș de acum sunt 3500 de ani. Au fost găsite mai multe lămpi de ulei și cremeni de scăpărat și nește camere mortuare unde se vede că cei vechi așezau morții. Dacă se va putea descoperi orașul întreg, oamenii de azi vor câștiga multe cunoștințe noi asupra vieții înaintașilor.

Un dar de nuntă periculos.

Acum un an, un tânăr norvegian s'a însurat cu o fată dintre cele mai frumoase. Fericirea tinerei perechi a fost la început deosebită. De la un timp însă tristețea intră în cele două suflete. Ce se întâmplase? Fața miresei începu să devină din ce în ce mai sbârcită, ba chiar cu bube. Un prieten al tinerei perechi, își spuse bănuiala că aceasta stricare a pielii vine dela o otravă care se află pusă undeva în casă. Și au început să cerceteze toate obiectele din casă. În sfârșit au aflat un tablou otrăvit. Tabloul a fost primit ea dar la nuntă. Celce l-a dăruit, a mărturisit că a pus cu voia pe el otrava aceea, ca să-i strice frumusețea feței femeii. În acest fel voia să se răsbune de ce n'a mers fata după el.

Parlamentul român cinstește amintirea generalului Berthelot. Marți, în trei Februarie, parlamentul român a ținut o ședință pentru cinstirea generalului Berthelot, fost un mare prieten al nostru și un sprijinitor bun în momentele grele din marele războiu. Au vorbit atunci președintele adunării deputaților Dl Șt. Ciceo-Pop, apoi toți conducătorii de partide așa precum urmează: G. G. Mironescu, part. Naț. țărănist, G. G. Duca, part. liberal, N. Iorga, G. Brătianu, G. Th. Florescu, Octavian Goga, dr. N. Lupu și alții. Toți vorbitorii au arătat importanța ce a avut-o venirea generalului Berthelot în ajutorul armatei române tocmai atunci când aceasta era în mai mare strâmtoare.

Furtună pe Marea-Neagră. Vaporul „Christine” venind de pe Marea Neagră a spus lucruri înfiorătoare. Vaporul venea din Italia cu destinația la Brăila pentru a încărca de acolo cereale. Înainte de a intra în apele românești vaporul a fost lovit de o mare furtună, din care de abia a scăpat de scufundare. Căpitanul vaporului mai spune că în timpul furtunii a primit prin telegrafia fără fir semnale dela alte două vapoare, care tot pe Marea Neagră se aflau în pericol de a se înneca.

Foamete în Statele Unite (America).

Șase, state dintre cele patruzeci și două de state cari s'au unit sub numele de Statele Unite, cari au suferit azi vară o mare secetă, sunt amenințate acum cu foametea. Senatul (sfatul bătrânilor) american a votat pentru ajutorarea celor necăjiți 25 milioane dolari, ceea ce face cam vre-o patru miliarde Lei. Camera însă n'a vrut să primească aceasta votare. După unele socoteli se crede că sunt amenințați cu foamete un milion și jumătate de oameni. Senatorul Garraovei a declarat chiar în Senat că în Statele Unite în fiecare zi mor de foame cel puțin o mie de oameni.

Corpul omului

— 9. Simțurile —

a) **Pipăitul.** Firele nervoase din corpul omului, se rămuresc în toate părțile. Unele rămurele ajung și la piele. Capetele acestor rămurele, se umflă puțin, învâindu-se în mai multe pieleașoare foarte subțiri. Seamănă cu gămăliile acelor și sunt mici de tot. Unele au până la 2—3 milimetri, altele însă abia ajung până la a zecea parte dintr'un milimetru.

Astfel de rămurele de a firelor nervoase se găsesc în toată pielea. Nu sunt însă în tot locul pe o forma de dese. Mai dese și mai fine, sunt pe vârful limbei și pe vârful degetelor. Pe dosul mânei și pe alte părți ale corpului sunt mai rari.

Ou capetele acelor rămurele nervoase, omul poate *pipăi*.

Prin pipăit, omul își poate da seama, dacă un lucru este neted, ori aspru, este moale ori e tare, este cald ori e rece.

Nu toate părțile pielii sunt pe o formă de simțitoare. Oea mai simțitoare piele, se găsește pe vârful degetelor. Căldura și răceala însă, se simțeste mai bine cu dosul mânei sau cu obrazii. Sunt unele părți ale pielii mai simțitoare pentru căldură, cum e la cot, alte sunt mai simțitoare pentru răceală, cum e la frunte.

Sunt unii oameni, cari nu simțesc

de loc frigul și căldura. Despre se spune, că sunt bolnavi de *boala Morvan*. Boala atinge de obicei numele mâinile și picioarele și nu se poate vindeca.

Alți oameni nu simțesc durerea atingerii. Aceștia sunt bolnavi de *Tal* un fel de nesimțire, care aduce nerăbdăială în mișcări. Boala merge încet și ține mult. Câte odată se poate și deca.

b, **Gustul.** Omul gustă cu ajutorul *limbei*.

Limba e formată din mai mușchi, cari se prind de falca și de osul din partea de sus a gâtului. Acești mușchi fac ca limba să se poată mișca, lungindu-se, scurtându-se, îndoindu-se în toate părțile.

La vârf, limba este îngustă și se țire, iar la rădăcină e lată și groasă. Fața de jos a limbei este prinsă de deauna gurii cu o piele, ca și un frâu. Când acest frâu e lung și se întinde până la vârf mișcările limbei sunt împiedecate: omul nu poate suge și ghici și nu poate nici vorbi. Despre acest om, se zice, că are *ață la limba*.

Limba omului sănătos e roșie și aproape netedă. Omul bolnav a limba mai lărgită, mai lată și acoperită cu un strat, mai gros sau mai subțire de culoare albă-cenușie sau galben închisă. Așa, că e de ajuns să se vadă limba cuiva, pentru a ghici, dacă e bolnav sau e sănătos.

Pe fața de sus a limbii, se găsesc o mulțime de ridicături mici, numite *papile*. În acestea papile se găsesc petale firelor nervoase, cari se rămuresc și aici. Cu acestea fire nervoase omul simțeste gustul mâncărilor. Ori o mâncare însă pentru ca să se poată gusta, trebuie să se topească în gura. Un corp ce nu se topește, o peatra,

Vederi din Noua Seelandă

Chipul acesta înfățișează oamenii și obiceiurile din țara dela Răsărit, unde s'a tâmplat de curând grozava nenorocire cu cutremurul de pământ. Sus la stânga avem o cea de femei cari spală haine la râu. Apa râului vine fierbinte dela izvor, care se află pe coasta muntelui aruncător de foc. Sus, la dreapta, este portul unui „Maori” sau locuitor băștin din Noua Seelandă. Femeia care scoate limba nu-i nebulă, nici nu vrea să-și bată joc noi, ci ea dă „bună dimineața” după datina locului! Ofițerul care-și freacă nasul cu primar dintr'un sat, se salută de „bun sosit” cu fruntașul comunei. Jos la mijloc avem muntele aruncător de foc „Nagarohoe”, din care s'a pornit cutremurul.

va putea ținea în gură oricât, și nu se va putea ști ce gust are.

Mâncările prea fierbinți ori mâncările prea pipărate sau prea papricate, pot ataca capetele firelor nervoase din papilele limbii și atunci omul nu mai poate gusta.

Beșicuțele ce se formează adeseori pe vârful limbii, încă pot îmbolnăvi limba. Asemenea se poate îmbolnăvi și din cauza unei răniri sau a unei arsuri adânci, pricinuită prin înghițirea de vitriol sau de spirt de oțet. În astfel de cazuri, ajută foarte mult, spălarea gurei cu apă de nalbă.

Dacă fără de veste limba e apucată între dinți, poate să fie tăiată. Când tăietura e mare, trebuie chemat doctorul, se oprească curgerea sângelui și la trebuință se coase limba.

c) *Mirosul.* Organul mirosului este *nasul*. El este și podoaba feței. Poate cineva avea ochi cât de frumoși și cât de focoși și gură cât de micuță dacă nasul e cârn, să zice că e urât.

Un nas, fie lung, fie scurt, fie mare, fie mic, are forma unei piramide. E așezat în față sub frunte. Partea mai lătită, unde se prinde de față, e *rădăcina nasului*, iar fețele laterale se numesc *aripile nasului*.

În nas sunt două găuri, numite *nări*.

Pe dinlăuntru nasul are trei ridicături osoase și răsucite una asupra celeialalte. Pelița, care cuprusește nasul e acoperită cu numeroase firușoare tremurătoare. Din aceasta peliță se stoarce într'una și o materie apoasă, care face nasul să fie totdeauna umed.

În nas sunt și țevișoare cu sânge și fire nervoase. Sângele ce vine pe acestea țevișoare, încălzește aerul, tras la plămâni, iar firele nervoase primesc știrea de miros.

Un corp numai așa se poate mirosi, dacă se desfac din el particule mirositoare, cari vin în atingere cu firele nervoase din nas.

Când omul e răcit, are guturau, pelița ce cuprusește nasul e aprinsă și se acopere cu mucii mulți, cari învâluie și capetele firelor nervoase. Aceste nu mai pot veni în atingere cu particulele mirositoare ale corpurilor și astfel nu mai pot primi nici știrea de miros.

Asemenea poate să fie îngreunat mirosul și prin aceea că se vâra în nas grăunțe, pui de fasole sau sâmburi de cireșe. Cu deosebire copiii fac aceasta, jucându-se.

Acestea corpuri străine, trebuie scoase numai decât. Și fiindcă scoaterea e anevoioasă și se poate întâmpla, că în loc să se scoată, să fie vârâte mai spre fund, e bine să se ceară ajutorul doctorului.

Nasul se mai poate îmbolnăvi și în urma unei lovituri sau a unei înțepături, ori tăieturi.

Orescăturile cărnoase din nas numite polipi, încă astupă nasul, așa că răsuflarea e grea și omul vorbește pe nas. Polipii se vindecă numai prin operație făcută de doctor.

Ion Popu-Câmpeanu

Citiți „UNIREA POPORULUI“

Pentru Orfelinatul gr.-cat. român din Blaj

s'au făcut în cursul anului 1930 următoarele contribuiri benevole:

1. 14/I. Parohia Budinț, jud. Timiș-Torontal, colecta cu tassul . L. 100
2. 21/I. Elevii Liceului de băieți, Blaj, pe lângă Lei 9436, din anul 1929, colectă L. 1370
3. 25/I. Elevele Liceului de fete, Blaj, colectă L. 10215
4. 1/II. Elevii Școlii Normale de învățători, Blaj, colectă . . L. 4276
5. 12/III. Banca „Albina“ Sibiu, contribuție L. 10000
6. 22/III. Alumnii Seminarului teologic, Blaj, colectă L. 5655
7. 6/V. Uniunea Societăților române gr. cat. din Statele Unite, America, prin Dl Președinte Ioan Cifor, colectă făcută în 1924 . L. 34444
8. 26/VI. Elevele Școlii Normale de învățătoare, Blaj, colectă . . L. 4957
9. 3/VII. Dl Augustin Degan, Dobra, contribuție L. 100
10. 24/IX. 7 Acții „Codreana“ Băsești gratificație L. 430

În total Lei 71,547

Exprimând cele mai călduroase sentimente de recunoștință pentru aceste generoase acte de caritate, recomandăm și pentru venitor în bunăvoința tuturor inimelor creștinești Orfelinatul nostru.

Pentru orientarea marelui public asupra multului bine, ce l-a făcut Orfelinatul nostru dela începuturile lui până azi, dăm aici câteva date statistice.

Incepând cu 1/X. 1918, până la 31/XII — 1930, s'au perândat în Orfelinat 286 orfani, cari au stat în Orfelinat cu totul 1374 ani. Socotind unul cu altul suma de Lei 8000 — pe an cheltuită pentru un orfan, rezultă, că **Orfelinatul nostru a cheltuit până acum cu întreținerea Orfanilor în 11 ani și 3 luni L. 11 milioane.**

Din cei 1374 ani au fost petrecuți: 1, afară de școală (orfani, cari n'aveau etatea) 74 ani; 2, în școala primară 558 ani; 3, în Liceu 161 ani; 4, în școala Normală, ori echivalentă acesteia 44 ani; 5, la Universitate 3 ani; 6, în școala profesională ori ateliere 534 ani.

Au ieșit din Orfelinat având o carieră, 53 orfanți și anume: 3 învățători, 4 negustori, 1 librar, 1 legător de cărți, 1 sculptor-petrar, 1 monteur de cahale, 3 țăsătorie, 3 bucatărie, 1 infirmieră, 1 hornar (urloier), 1 brutar, 8 cismari, 8 fierari mecanici, 4 tâmplari, 4 rotari, 8 croitori, 1 tocilar (cuțitor).

Azi avem în Orfelinat 68 orfani din războiu, dintre cari: 18 băieți la școala de meserii „Sf. Iosif“ a Orfelinatului din Blaj și 12 fetițe în școala de menaj de pe lângă Orfelinat, în Obreja. Acești 30 elevi sunt întreținuți din partea Orfelinatului. Restul de 38 orfani sunt subvenționați la diferite alte școli, respectiv ateliere.

Iacob Popa

canonic prepozit,
inspectorul orfelinatului.

Să ne ascușim mintea

Câți ani a trăit Diofantos?

Deslegarea ghicitorii din nr. 3 al gazetelor noastre

Diofantos a fost copil a șesea parte a vieții, 14 ani. Anul juniei 21. S'a căsătorit la 33 de ani. Cinci ani în urmă, la 38 ani, a avut un copil. Acest copil, având anii părintelui

jumătate, adică 42 ani, a coborât în mormânt. La patru ani după moartea copilului, adică la 38 cu 42 și cu 4, a murit și bătrânul. **Deci Diofantos a trăit 84 de ani.**

Au deslegat bine întrebarea: Victor Popa, picher, Mărgineni jud. Făgăraș; N. Lupu, Blaj; O membră a căminului „Sf. Maria“, Cluj; Baiu Eugeniu, teolog, Blaj; Romul Moldovan, preot, Veștem; Ștefan Țarină, învățător pensionat, Păucinești; Gheorghe Câmpean, elev-cantor la cursul din Blaj, comuna Bazna; Alexandru Ivan, elev, Calvasăr; Valeriu Besu, învățător, Com'oșul mare; Chira V. Ioan, comuna Pirul nou; Chira Ioan Francisc, Pirul nou; Condrate Oltean, comuna Ercea; Vasiliu Carabă, învățător, Țeghea-Sălaj; Oltean Constantin lui Gheorghe, comuna Lita; Elvira Simu, Sebeș (Alba); Eugen Bran, elev clasa VI B. Blaj.

Premiul l-a câștigat (prin sorțire):

Alexandru Ivan, elev în Calvasăr Jud. Târnava Mare căruia i-s'a trimis cartea: Baltagul, român de Mihail Sadoveanu.

C. B. cantor. Articolul „Azi e rău, mâine va fi și mai rău“ nu se poate publica! Noi credem că mâine trebuie să fie mai bine pentru toți, și pentru plugari și pentru funcționari. „Cei mari“ cum spui D-ta, nu au nici un interes ca plugarilor să le meargă rău, căci în acest caz ei înșiși s'ar ucide pe sine. Cunoști pilduirea cea înțeleaptă a lui Menenius Agripa, din istoria străbunilor noștri? Aceia se potrivește în toate timpurile.

Augustin Rusu; Am primit Lei 124. Mai aveți de plătit pe 1930 Lei 44.

Luca Berariu. Am primit 200 Lei. S'a publicat în nr. 6.

Câmpean Ioan, Racova. Abonamentul Dvs. e achitat pe întreg anul trecut.

Am primit câte 45 Lei dela următorii: Pasca Teodor, Cadar Gheorghe, Ioan Masca, George Sabău, Cărălean Valer, Chiorean Pavel, Popa Ioan I. M., George Buciuman, Negrea Nicolae, Bucur Drăgălina, Ilie Rațiu.

Câte 90 Lei: Gligore Vlad, Dr. Bazil Stoica, Tegzeș Traian, Cozma Gavril, Chiș Avram, Pavel Ignat, Sâmpetean Teodor, Macedon Mălai, Reun. «Buna Vestire» Lemnin, Ioan Ianoș Surdu, Ioan Deiac, Văd. Nemeș Cornelia, Ioan Dragotă, Gavrilă Grigoci, Petru German, Vasile Cionca I. P., Nicolae Țepeș I. I., George Popa, Vasiac Simion, Dume Crăciun, Of. parohial Măgureni, Elena Rus.

Câte 100 Lei: George Vidac, Rusu Teodor, Anton Iștan, Andruș Gavril, Șuteu Maria, Traian Muntean.

Câte 180 Lei: Fogoș Ioan, Tero Petru, Antoniu Fărcaș, Galoș Ioan, Ioan Tabacu, Sânc Octavian, Iosif Bereș, Preda Ioan, Popoviciu Silviu, Miculiț Ioan, Reun. «Unirea» Vărădia, Mezei Octavian, Man Ioan, Congr. Terțiarilor Franciscani Huși, Heljiu Dumitru, Nicolae Todoran, Părv Gheorghe.

Ioan Tivadar, Grigoriu Hampu, Butiulca Ioan, Iuliu V. Albini, Reun. Mariană «Imaculata Concepție» Șimleu, George Pandrea, Bugar George, Ioan Dorgo, Of. parohial Ghelar, Câmpean Pompeiu, Dumitru Moldovan, Biserica Cuștelnic, Vasile Gașpar, Ioan Mateoc, Teodor Abrudan, Alex. Samoilă, Gerasim Mărginean, Alexandru Petran.

George Mody, Artemiu Boeriu, Goia Ioan, Iuga Emilia, George Filip, Popa Gh. Alexandru, Bocan Ilarie, Ștefan Popoviciu, Nistor Teodor, Maier Nicolae, Bârlea Petru, Vasile Cozma, Teofil Rus, Ioan Butnariu, Hârceagă Ioan, Petru Moldovan, Ioan Morar, Iosif Ciura, Surorile «Notre Dame» Timișoara, Vasile Merlaș.

Câte 200 Lei: Iuliu Șurani, Pop Vasile, Vasile Muntean, Sabin Voin, Gorgan Traian, Cozma Ioan, Potra Ioan, Vichente Leluțiu, Dumitru Ștef I. V., Bolog Andreiu.

Câte 360: Șuteu Isidor, Bian Horațiu, Constantin Cădea, Aurel Muntean, Holirca Teodor, Teodor Petelean, Ioan Bochiș.

Alte sume: Pr. Valeriu Florian 1000; Teologii români Assisi 150; Rusu Augustin 124; Teodor Reghiș 97; Vasile Funar 120; Baciu Flore 610; Pr. Octavian Neamțiu 2355; Pr. Traian Marcu 420; Vasile Bărsan 143; Tutelea Nicolae 50; Nicolae Popa I. N. 195; George Raita 50;

Maria Palea 105; Dăian Ioan 190; Crainic Vasile 150; Dionisiu Muntean 400; Muntean Vasile 257; Aurel Iubaș 75; »Arieșul» Turda 388; Atanasiu Moga 240; Hetea Manoilă 500; Oltean Vasile 176; Trif Ioan 260; Pr. Ioan Rinea 630; Trif Dănilă I. I. 250; Dr. Ilarie Holom 367; Nicolae Tănean 120; Lup Ioan 495; Pădurean Iacob 150; Iulian Irimie 50; Lazar Teodor 130; Ignat Ioan 75; Braicu Ioan 80; Ioan Croitor 160; Pamfil Potopea 195.

Burlec Nicolae 60; Burlec Vasile 60; George Câmpian 255; Nicolae Părău 40; Pr. Ioan Duma 710; P. I. Merloz 720; Petru Neagu 45; Nicolae Moldovan 70; Aron Stâncel 125; Ioan Strete 270; Ioan Vereș 250; Nicolae Negrea 480; Nicolae Păcuiea 40; Bogdan Teodor 135; Nicolae Drăgălină 143; Gavril Boian 210.

Bălțean Gheorghe Cucu 278; Oltean Teodor 140; Calian Petru 45; Ciorba Mihai 115; Pavel Stetescu 45; Ioan Găinar 140; »Maramureșana» Sighet 190; Petru Lupuți 190; Ioan Ciorvași 225; »Soc Crucea» 485; Bondiș Ilie 45; Virgil Negrea 270; Ioan Pop 260; Ioan Proștean 105; Petru Stinea Stănuț 562; Ioan Pop I. G. 270; Hetea Bazil 350;

Ioan Domsa 270; Crișan Iacob 260; Duma Vasile 220; Marica Pompeiu 45; Nicolae Marți 135; Sirca Petru 45; Iacob Moldovan 140; Purcar Vasile 6; Buhai Nicoară 1021; Of. parohial Fegernic 400; Vasile Bugnar 45; Ioan Păcurar 115; Roman Teodor 45; Cionca Petru 70; Ioan Dumitru 230; Zacheiu Morariu 60; Vasile Marchiș 900; Mojoatcă Petru 480; Vasile Vasiiu 720; Ștefan Miclăuș 400; Ioan Pop 480; Simion Polverejan 540; Ștefan Sabo 703;

Ursa George 45; Pop Simion 45; Oancea Petru 153; Vasilica Popa 190; Ioan Colcer 80; Alexandru Păclișan 189; Vasile Radu 240; Ionel Voicu 187; Ioan Străjan 40; Nicolae Mija I. N. 92; Bazil Popa 80; Ilie Bercea 250; Valeriu Cornea 170; Ciocan Nicolae 160; Gavril Vulcan 60; Milășan Victor 135; George Deac 186.

Redactor: IULIU MAIOR.

Timp de 55 ani multe mii de cumpărători mulțumiți, comandă trebuința lor de semințe de legume, flori, agricole, cepe de flori, plante, trandafiri altoiși s. a. în calitate cunoscută superioară dela firma **Arpad Mühle**, cultură și comerț de semințe, stabiliment de grădinarit, **Timișoara III** bm. Preț curent în românește la cerere gratuit. 2-3

Primăria comunei Petrisat

Nr. 78—1931

PUBLICAȚIUNE

Să aduce la cunoștință generală că în ziua de 28 Februarie 1931 ora 2 p. m. se va exarenda crișna comunei Petrisat pe un timp dela 1 Martie 1931 până la 31 Decembrie 1932. Prețul de strigare 1000 Lei vadiu 10%. Licitația se va face cu oferte închise.

M. Gaspar
notar
(1368) 1-1

A. Vinceller
primar

Primăria comunei Sâncel

Nr. 92—1931

PUBLICAȚIUNE

Să aduce la cunoștință generală că în ziua de 28 Februarie 1931 ora 8 a. m. se va ținea licitație publică pentru arendarea unui brevet de beuturi a comunei. Prețul de strigare 15000 Lei vadiu 10%. Iar în ziua de 2 Martie 1931 ora 2 p. m. se va licita iar un brevet de beuturi cu prețul de strigare 17000 Lei, ambele pe timpul dela 2 Martie 1931 până la 31 Decembrie 1931. Licitația se va face cu oferte închise.

M. Gaspar
notar
(1369) 1-1

T. Vintilă
primar

Nr. G. 1666—1930 exec.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 1666—1930 a Judecătorei Mixte Blaj în favorul reclamantului Iosif Rișa comerciant în Teiuș repr. prin Dr. Demény Henrik avocat în Alba-Iulia pentru încassarea creanței de 3468 Lei — bani capital, 10% interese din 1 Ian. 1928 și pentru spese în 2116 Lei deja statorite și cele ce vor urma să deșige termen spre efectuarea licitației pe ziua de 18 Februarie 1931, orele 1 p. m., în Blaj, pe când și unde se vor vinde prin licitație obiectele sechestrate și anume: bufet, șifonere, divan cu arcuri în valoare de Lei 15.000.

În caz de nevoie și sub prețul de strigare. Blaj, la 23 Ianuarie 1931.
(1364) 1-1 ȘERBAN, portărel

Nr. 4376—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 4376—1930 a Judecătorei de Ocol Blaj în favorul reclamantului Emil Rișa repr. prin Dr. H. A. Márk avocat în Blaj pentru încassarea creanței de 4315 Lei bani cap. și acc. se fixează termen de licitație publică judiciară pe ziua de 18 Februarie 1931 orele 5 p. m. la fața locului în comuna Blaj la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară: paturi, masă, scaune, șifonere, credenț, oglindă, noptier în valoare de Lei 3700.

În caz de nevoie și sub prețul de strigare. Blaj, la 22 Ianuarie 1931.
(1363) 1-1 ȘERBAN, portărel

Nr. 5340—1930.

Publicație de licitație

Subsemnatul portărel prin aceasta publică că în baza deciziei Nr. G. 5340—1930 a Judecătorei Mixte Blaj se fixează termen de licitație publică judiciară pe ziua de 18 Februarie 1931 orele 4 p. m. la fața locului în comuna Sâncel la locuința urmăritului în favorul reclamantului Lica Vasile repr. prin avocatul Dr. Demény Henrik din Alba-Iulia pentru încassarea creanței de 125 Lei — bani cap. și acc. când și unde se vor vinde prin licitație obiecte.

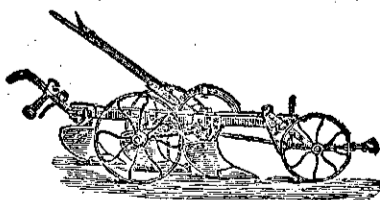
Atențiune!

cine vrea să cumpere eften și să fie bine servit să cerceteze magazinul de fierărie

I. BINDER

STR. REGINA MARIA No. 195

Prăvălia cea mai bine asortată și aprovizionată cu toate mărfurile pentru meseriași, industriași, plugari și economi

RECOMAND: Mașini și toate uneltele de agricultură, tot felul de fierării și tinichea, ciment, gips, trestie de structură, hârtie de izolat și de cătran, fier pentru beton și de zidire, vase emailate de tuci și tinichea, sobe de încălzit și cuptoare de gătit, munițiuni pentru vânat, tot felul de lacuri și vâpsele pentru vâpsit, emailat și zugrăvit, obede, lioce și juguri. **Depozit de diferite uleiuri pentru mașini și automobile, benzină și petrol, piese de schimb pentru automobile Chevrolet,** anvelope și camere de aer în toate dimensiunile.

Nu întârziați și vizitați magazinul nostru, prețuri foarte reduse și solide, serviciu cinstit.

(1370) 2-3

tele sechestrate și anume: doi cai în valoare de Lei 7000.

În caz de nevoie și sub prețul de strigare. Blaj, la 23 Ianuarie 1931.
(1366) 1-1 ȘERBAN portărel

ANUNȚ

Dr. Camila Trenciner

a deschis cabinet medical în **BLAJ**, Str. Regina Maria No. 20

(1352) 3-3

Un taur zimental

de culoare galbenă, în vârstă de 2 ani, cu garanție deplină că este bun și neîmpungaci, de vânzare. A se adresa la

Păr. VICTOR MOLDOVAN în VEZA, p. Blaj

(1354) 3-3

Casă de închiriat

eventual de **VÂNZARE**

str. Regele Ferdinand Nr. 53.

Referințe directorul LAKATOS

(1371) 1-1

Un taur zimental

de un an, de vânzare la

IOHAN ROTH, Șona

(1372) 1-1